

Nr 22.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52, i vad propositionen avser handelsdepartementets verksamhetsområde.

(1:a avd.)

Driftbudgeten.

Tionde huvudtiteln.

1:o) **Atomenergiforskning m. m. inom Aktiebolaget Atomenergi.** I propositionen nr 2 har Kungl. Maj:t (bilaga 9, punkt 1, s. 63 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 4 januari 1952) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 8 850 000 kronor.

En av de närmast liggande uppgifterna för Aktiebolaget Atomenergi är att färdigställa en atomreaktor för fortsatta experiment och undersökningar rörande atomenergien. För att kunna slutföra denna uppgift måste bolaget under innevarande budgetår anskaffa vissa kvantiteter s. k. moderatormaterial till en sammanlagd kostnad av 8 850 000 kronor inklusive tull. Bolagets medelsbehov beräknas under budgetåret 1951/52 komma att med 8 420 000 kronor överskrida det belopp, som under samma tid är disponibelt å anslaget till atomenergiforskning m. m. inom bolaget. Ytterligare medel behöva sålunda ställas till förfogande. Med hänsyn till att ifrågavarande medelsbehov är av engångsnatur har departementschefen funnit lämpligt förorda, att därvid anvisas hela det belopp, som erfordras för ändamålet.

Utskottet tillstyrker, att medel för ändamålet anvisas i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Atomenergiforskning m. m. inom Aktiebolaget Atomenergi* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 8 850 000 kronor.

2:o) **Reparation av mät- och avmagnetiseringsstationen i Stockholm.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, s. 63 och 64) att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 130 000 kronor.

Den föreslagna medelsanvisningen är avsedd för anskaffning av nya elektriska kablar till mät- och avmagnetiseringsstationen i Stockholm.

Utskottet hemställer i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag,

att riksdagen må till *Reparation av mät- och avmagnetiseringsstationen i Stockholm* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 130 000 kronor.

3:o) **Finansieringen av riksnämndens inköps- och lagringsverksamhet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3, s. 64) medgiva, att riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap må, efter beslut av Kungl. Maj:t, disponera den i riksgäldskontoret upplagda rörliga krediten intill ett belopp av 440 000 000 kronor.

Den beredskapslagring av olika varor, som äger rum i riksnämndens för ekonomisk försvarsberedskap regi, har ännu icke nått en sådan omfattning, att vår beredskap på detta område är tillfredsställande. Nämnden bör därför enligt departementschefen få tillfälle att utan avbrott fortsätta sin inköps- och lagringsverksamhet. Då den hittills beviljade krediten av 390 000 000 kronor beräknas bli till fullo disponerad under de första månaderna av 1952, föreslår departementschefen att beslut snarast möjligt fattas om en utökning av krediten med 50 000 000 kronor.

Utskottet. På av departementschefen anförda skäl tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap må, efter beslut av Kungl. Maj:t, disponera den i riksgäldskontoret upplagda rörliga krediten intill ett belopp av 440 000 000 kronor.

4:o) **Avsättning till lotterimedelsfonden.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, s. 64) att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett anslag av 500 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 9 500 000 kronor, vilket i förhållande till det för budgetåret 1950/51 anvisade anslaget innebär en höjning med 2 000 000 kronor.

Departementschefen har framhållit, att man på grund av den allmänna kostnadsstegring, som inträffat under år 1951, kan förutse att det skall

möta stora svårigheter att tillgodose det av förra årets riksdag uttalade önskemålet, att huvudparten av den medgivna anslagshöjningen av 2 000 000 kronor skall komma landsbygden och de mindre städerna till del. För att öka möjligheterna att tillgodose landsortens intressen har departementschefen därför förordat, att anslaget för innevarande budgetår höjes med 500 000 kronor.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag, som är föranlett av den allmänna prisstegringen, finner utskottet sig höra biträda.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Avsättning till lotterimedelsfonden* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett anslag av 500 000 kronor.

Kapitalbudgeten.

Diverse kapitalfonder.

Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond.

5:o) **Anordnande av en bombsäker oljelagringsanläggning.** I propositionen nr 2 har Kungl. Maj:t (bilaga 19, punkt 1, s. 113 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 4 januari 1952) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 2 000 000 kronor.

1950 och 1951 års riksdagar ha för ifrågavarande ändamål anvisat tillhopa 6 000 000 kronor.

Som skäl för det nu äskade förstärkningsanslaget åberopas att byggnadskostnaderna stigit med cirka 45 % sedan anläggningen ursprungligen kostnadsberäknades samt att det med nuvarande långa leveranstider i fråga om erforderlig materiel av olika slag är nödvändigt att lägga ut beställningar å sådan materiel i mycket god tid. Samtidigt understrykes vikten för landets försvarsberedskap av att ifrågavarande anläggning kan färdigställas utan onödig tidsutdräkt.

Utskottet. I likhet med departementschefen anser utskottet angeläget, att ifrågavarande anläggning snarast färdigställs. Mot kostnadsberäkningarna synes icke något vara att erinra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Anordnande av en bombsäker oljelagringsanläggning* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 2 000 000 kronor.

6:o) **Anordnande av ytterligare en bombsäker oljelagringsanläggning.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, s. 113 och 114) att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

1951 års riksdag har för ändamålet anvisat ett anslag av 500 000 kronor.

Det äskade förstärkningsanslaget motiveras med byggnadskostnadernas stegring och behovet att lägga ut beställningar på materiel med långa leveranstider samt angelägenheten av att lagringsutrymmena färdigställas utan onödig tidsutdräkt.

Utskottet anser sig på i ärendet anförda skäl böra tillstyrka, att medel anvisas i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Anordnande av ytterligare en bombsäker oljelagringsanläggning* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

Stockholm den 15 februari 1952.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Iwar Anderson, Näsgård, Ohlon, fröken Andersson, herrar Leander, Eric Ericson, Pålsson, Hesselbom, Erik Gustaf Andersson, Einar Persson, Axel Andersson, Lundgren och Bergman; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Malmborg i Skövde, Bergström, Svensson i Grönvik, Lindholm, Rubbestad, Eriksson i Sandby, Ståhl, Staxäng, Bergstrand, Åkerström, Petterson i Degerfors, frökarna Elmén och Nygren.